

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului XXXXX și de către inculpatul XXXXX prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în r. XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.10.2016 – 29.03.2017 (prima instanță);
2. 11.04.2017 – 21.11.2017 (instanța de apel);
3. 12.03.2018 – 12.06.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 29 martie 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, XXXXX a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar pentru minori.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, s-a suspendat executarea pedepsei închisorii numită lui XXXXX stabilindu-i un termen de probă de 2 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul în această perioadă de probă fără acordul organului de probațiune.

S-a încasat de la Feraru Artur și XXXXX în mod solidar în beneficiul părții vătămate Golub Gheorghe prejudiciul moral în mărime de 6 000 lei.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și inculpatul Feraru A., în privința căruia hotărârea în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul XXXXX la 12 august 2016, aproximativ la orele 21:30, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Feraru A., după ce au pătruns în casa lui Golub Gheorghe, amplasată, în XXXXX, urmărind scopul de a-i cauza leziuni corporale, i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 114/D din 19.09.2016 vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață sub formă de traumatism toracic închis, fractura coastelor IV-IX pe dreapta, fractura coastelor VI-VIII pe stânga, hemo-torace pe dreapta, contuzia pulmonilor, contuzia țesuturilor moi a feții manifestată prin edem posttraumatic și excoriații.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului conform prevederilor art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal – „*Vătămarea intenționată gravă a sănătății care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane.*”

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către partea vătămată Golub Gheorghe, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului XXXXX să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, a încasa de la inculpați în folosul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 700 lei, invocând că la stabilirea măsurii de pedeapsă, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, inculpații au săvârșit infracțiunile, care s-au soldat cu vătămare corporală gravă, cu atât mai mult că este eronată invocarea de către instanța de judecată a unor circumstanțe care au stat la baza aplicării prevederilor art. 90 Cod penal. Nu a fost de acord cu faptul că instanța de judecată a încasat cu titlu de prejudiciu moral doar suma de 6 000 lei, deoarece această sumă nu constituie o satisfacție echitabilă a suferințelor sale, a suferit și suferă în continuare foarte mult, și a considerat că prima instanță urma să încaseze prejudiciu moral în mărime de 30 000 lei, sumă ce ar constitui o satisfacție echitabilă suferințelor sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care lui XXXXX recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) și 79 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 3 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Sa încasat de la inculpați în folosul lui Golub Gheorghe prejudiciul moral în sumă de 15 000 lei fiecare și cheltuieli de judicare legate de acordarea asistenței juridice părții vătămate în sumă de 2 700 lei fiecare.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a conchis că inculpații au comis infracțiunile încriminate însă la soluționarea chestiunii privind pedeapsa aplicată, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75, 79 și 90 Cod penal, astfel pedeapsa aplicată

inculpaților nu este în limitele legii, pe motiv că în speță nu s-au constatat circumstanțe ce justifică suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpaților.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță n-a motivat soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpaților Feraru A. și XXXXX, astfel încât partea descriptivă nu cuprinde considerente temeinice și legale privind aplicarea articolului 90 Cod penal.

Instanța de apel a mai indicat că, luând în considerație persoana inculpaților, că au săvârșit infracțiunea fiind minori - ca circumstanță excepțională, precum și comportamentul lor postinfracțional, care denotă că n-au conștientizat pericolul social al faptelor criminale comise și, respectiv, n-au făcut concluziile necesare în vederea corectării și reeducării lor.

Inculpații nu au antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog, în conformitate cu prevederile articolului 16 Cod penal infracțiunea comisă de inculpatul XXXXX se clasifică ca gravă, nu a găsit necesar să-i acorde ajutorul convenit părții vătămate, nu și-a cerut scuze.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prima instanță nu s-a expus motivat și suficient asupra acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiuni, astfel încât mărimea stabilită este incomensurabilă cu prejudiciul moral produs părții vătămate, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 219 alin. (1) – (4) și 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, astfel încât acțiunea civilă în procesul penal n-a fost soluționată în conformitate cu legislația.

Instanța de apel a mai menționat că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății a acesteia, care, potrivit rapoartelor de expertiză medico – legală nr. 108/D din 15 iulie 2016 și 114/D din 16 septembrie 2016 părții vătămate Golub Gheorghi, în rezultatul infracțiunilor, i-a fost cauzată vătămare corporală gravă, sa constatat că partea vătămată Golub Gheorghi în cadrul procesului penal a fost asistat de către avocat, iar, potrivit legii, aceste cheltuieli judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpaților,

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului XXXXX, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care executarea pedepsei închisorii numită lui XXXXX să fie suspendată conform prevederilor art. 90 Cod penal, invocând:

- pedeapsa stabilită este prea aspră, fiind ignorat principiul individualizării pedepsei și lipsa circumstanțelor agravante;

- la momentul săvârșirii infracțiunii, inculpatul avea 15 ani (circumstanță excepțională), nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru și se caracterizează pozitiv;

- concluzia instanței de apel că „comportamentul lor postinfracțional, care denotă că n-au conștientizat pericolul social al faptelor criminale...reieșind din poziția părții vătămate față de inculpați, în sensul că nu-i iartă, deoarece ultimii n-au găsit necesar să-i acorde ajutorul cuvenit...” este greșită, inculpatul este un copil orfan, locuiește cu bunica și la moment nu are posibilitate să-i acorde părții vătămate careva ajutor material;

5.2 Inculpatul XXXXX, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate invocând:

- el fiind minor nu putea fractura coastele;
- partea vătămată era în stare de ebrietate și la numit cu cuvinte murdare, nu a putut să se abțină;
- el nu a lovit în regiunea coastelor;
- acasă îl așteaptă bunica bolnavă.

6 La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile înaintate, a solicitat respingerea recursului inculpatului ca declarat peste termen, iar recursul av. Arnaut Valentina în numele inculpatului ca fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a stabilit pedeapsa.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În speță se constată că av. Arnaut Valentina declarând recursul ordinar în numele inculpatului, s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, și a declarat recursul ordinar în termen, iar recursul inculpatului este depus peste termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă respingerea ca inadmisibil a recursului în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

7.1 Cu privire la recursul av. Arnaut Valentina în numele inculpatului, Colegiul penal lărgit reține că recurenta indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal lărgit a conchis că recurenta doar a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția” fără a aduce careva argumente în susținere, astfel, Colegiul penal lărgit în urma cercetării materialelor cauzei constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, întemeindu-și soluția, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și în partea contestată de recurentă în prezentul recurs, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în decizia contestată.

Mai mult, Colegiul penal lărgit indică că motivele în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția în privința vinovăției inculpatului și la aplicarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare, gravitatea infracțiunilor săvârșite, fiind gravă, circumstanța excepțională – a săvârșit infracțiunea fiind minor, fără antecedente penale, nu figurează la evidența medicului narcolog, precum și faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a redus corect pedeapsa în conformitate cu prevederile alin. (8) a aceluiași articol.

Totodată, Colegiul penal reține că instanța de apel, corect a adoptat soluția în cauza dată în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) și art. 419 Cod de procedură penală, casând parțial sentința primei instanțe, stabilind o pedeapsă echitabilă aplicată inculpatului în limitele sancțiunii cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că instanța de apel a stabilit o pedeapsă prea aspră, fiind ignorat principiul individualizării pedepsei și lipsa circumstanțelor agravante, faptul că la momentul săvârșirii infracțiunii inculpatul era minor, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog sau

psihiatru, Colegiul penal lărgit indică că sunt niște motive declarative, fiindcă instanța de apel a luat în considerare toate acestea (f.d. 251 – 252 V.I) la stabilirea pedepsei, iar infracțiunea comisă are ca consecință vătămare corporală gravă.

7.2 Cu privire la recursul inculpatului, Colegiul penal lărgit constată că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, a fost pronunțat la 21 noiembrie 2017 în prezența inculpatului XXXXX și a avocatului său Arnaut Valentina, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 238 – 242 v.I), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei integrale – 21 decembrie 2017, modul și termenul de atac a deciziei.

Totodată, se reține că la pronunțarea publică a deciziei motivate conform procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 244 – 245 v.I), era prezent inculpatul XXXXX și avocatul său Arnaut Valentina, fiind comunicat modul și termenul de atac a deciziei.

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțată integral la 21 decembrie 2017, curge de la această dată și a expirat la 23 ianuarie 2018.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că, inculpatul XXXXX, a depus în oficiul poștal Chișinău recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, conform ștampilei de pe plic pe data de 13 aprilie 2018, adică peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca careva argumente privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide, că recursul ordinar declarat la 13 aprilie 2018, de către inculpatul XXXXX este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de av. Arnaut Valentina ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat de av. Arnaut Valentina urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului și de către inculpatul XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe XXXXXX:

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 iulie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie